

Motion om en handlingsplan för att öka mäns uttag av föräldradagar

Målet för den officiella svenska jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Till delmålen hör ekonomisk jämställdhet (bl.a. betalt arbete som ger ekonomisk självständighet hela livet) och en jämn fördelning av det obetalda hushålls- och omsorgsarbetet.

Olika studier har visat att unga par, som uppfattar sig vara jämställda och fördelar det obetalda arbetet jämnt mellan sig, ofta inte längre fortsätter att vara jämställda när familjen utökats med ett eller flera barn. Kvinnan tar allt större ansvar för det obetalda arbetet, vid sidan av det betalda arbetet som inte sällan övergår till att ske på deltid. Detta får konsekvenser för hennes omedelbara ekonomiska självständighet (den egna lönen blir mindre!) och på längre sikt för hennes framtida löne- och karriärutveckling och pension.

Försäkringskassan visar i en nyligen publicerad studie (Socialförsäkringsrapport 2013:9) att kvinnor i genomsnitt är föräldralediga drygt 15 månader (9,5 månad med föräldrapenning, resten obetalda), män är lediga knappt fyra. Under barnets två första år tar mammorna i genomsnitt 80 % av dagarna, oavsett om det är föräldraledighet eller uttag av föräldrapenning som mäts. De kvinnor som tagit en större andel av föräldraledigheten tar en större andel av hushålls- och omsorgsarbetet. På motsvarande sätt visas att männens andel av hushålls- och omsorgsarbete också har ett samband med föräldraledigheten. Längre ledighet för pappan – mer ansvar för det obetalda arbetet. De föräldrar som delat lika på ledigheten delar lika på det obetalda arbetet.

Normer för hur flickor och pojkar ”ska vara” och ”ska göra” lärs ut – och lärs in – tidigt i ett barns liv. Ett barn som växer upp med föräldrar som lever ett jämställt liv får goda förebilder. Jämställdhet mellan kvinnor och män är ett mål som ständigt måste återuppnås, i varje generation.

Linköpings kommun har undertecknat den europeiska deklARATIONEN om jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå, CEMR. ”En deklARATION som uppmanar Europas kommuner och regioner att använda sina befogenheter och partnerskap för att uppnå jämställdhet för sina invånare” (SKL:s skrift om CEMR).

En kommun har stora påverkansmöjligheter när det gäller att kunna uppnå det samhälleliga målet jämställdhet mellan könen. Kommunen kan som arbetsgivare fastställa olika policydokument, och kommunen kan göra riktade insatser till olika grupper av invånare. De män som är anställda och blir föräldrar kan uppmanas att ta ut en väsentlig del av föräldraledigheten. De kvinnliga anställda som delar föräldraledighet lika med barnets far ska få arbetsgivarens och kollegors stöd och uppskattning för sitt val, inte ifrågasättas. Anställda i kommunens verksamheter kan i ord och handling förmedla att jämställdhet är ett viktigt mål. Öppna förskolor och familjecentraler har en nyckelposition för att kunna ta upp diskussioner i föräldragrupper om planering av föräldraledighet. Skolor kan på olika sätt i undervisningen och i kontakter med barnens föräldrar föra in aspekter som rör föräldraskap, obetalt arbete och jämställdhet mellan kvinnor och män; en genusmedveten förskola och skola på alla nivåer.

Att föräldraledigheten fördelas jämnt mellan föräldrarna är ett litet men viktigt steg för att nå jämställdhet. Mot bakgrund av ovanstående yrkar vi:

- Att Linköpings kommun tar fram en handlingsplan för att öka mäns uttag av föräldraledighet.

Linköping den 4 mars 2014

Eva Lindblad
Vänsterpartiet

Jonas Hasselqvist
Vänsterpartiet

